

Voorontwerp van decreet tot wijziging van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft de modernisering van de structuur en de organisatie van het secundair onderwijs

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 3 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 5° wordt opgeheven;

2° er wordt een punt 6°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"6°/1 beroepskwalificatie: een beroepskwalificatie zoals gedefinieerd in het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur;"

3° er wordt een punt 14°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"14°/0 finaliteit: een begrip dat aangeeft waarop studierichtingen prioritair voorbereiden, namelijk op het hoger onderwijs, op de arbeidsmarkt of op beide;"

4° punt 20°, punt 21°, punt 33°, punt 36°, punt 41° en punt 43° worden opgeheven;

5° er wordt een punt 24°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"24°/1 onderwijskwalificatie: een onderwijskwalificatie als gedefinieerd in het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur;"

6° het punt 31° wordt vervangen door wat volgt:

"31° optie: de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs;"

7° er wordt een punt 33°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"33°/0 pakket: een of meerdere vakken waarmee de doelen van de overeenstemmende basisoptie worden gerealiseerd;"

8° punt 42° wordt vervangen door wat volgt:

"42° structuuronderdeel: een onderverdeling in het onderwijsaanbod die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd kan worden;"

9° er wordt een punt 42°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"42°/1 studiedomein: een inhoudelijk samenhangend thematisch geheel van studierichtingen die van abstract tot praktisch geordend zijn;"

10° er wordt een punt 43°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"43°/0 studierichting: de combinatie van basisvorming, specifiek gedeelte en complementair gedeelte;"

11° in punt 47° worden bij het eerste gedachtestreepje de woorden "en rekening houdende met het maximum aantal wekelijkse lesuren dat voor financiering of subsidiëring in aanmerking komt" opgeheven;

12° er wordt een punt 45°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"45°/0 vakkencluster: een groep van twee of meer vakken die zijn vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 1989 tot vaststelling van de algemene vakken, de kunstvakken, de technische vakken en de praktische vakken in de instellingen voor voltijds secundair onderwijs en in de instellingen voor voltijds secundair onderwijs die als centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs fungeren, georganiseerd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, met uitzondering van de instellingen voor buitengewoon secundair onderwijs;"

Art. 3. In artikel 54, eerste lid, 1°, van dezelfde codex worden de woorden "een tweede leerjaar en een beroepsvoorbereidend leerjaar" vervangen door de zinsnede "een tweede leerjaar A en een tweede leerjaar B".

Art. 4. In artikel 100 van dezelfde codex wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

"Als een school, een vestigingsplaats of een structuuronderdeel in strijd met de programmatieregels wordt opgericht, wordt de financiering of subsidiëring van die entiteit ingetrokken."

Art. 5. In artikel 111 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 4 april 2014, wordt paragraaf 3, opgeheven door het decreet van 4 april 2014, opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

"§3. In aansluiting op de informatie die het schoolbestuur via het schoolreglement verstrekt, informeert het bestuur de leerlingen en de betrokken personen over de modernisering van het secundair onderwijs en over de effecten van de uitrol ervan op de structuur en organisatie van het onderwijsaanbod in de school in kwestie, met het oog op een optimale onderwijsloopbaan van de leerling."

Art. 6. In deel IV, titel 1, hoofdstuk 1, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt het opschrift van afdeling 1 vervangen door wat volgt:

"Afdeling 1. Structuur en organisatie op macroniveau - transitieperiode".

Art. 7. In deel IV, titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 1, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt een artikel 123/21 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 123/21. De bepalingen van deze afdeling houden progressief, leerjaar na leerjaar te beginnen met het eerste leerjaar van de eerste graad, op uitwerking te hebben met ingang vanaf de begindatum van de progressieve uitrol van de modernisering van het secundair onderwijs."

Art. 8. In deel IV, titel 1, hoofdstuk 1, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt een afdeling 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling 1/1. Structuur en organisatie op macroniveau".

Art. 9. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in afdeling 1/1, ingevoegd bij artikel 8, een artikel 133/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 133/1. De bepalingen van deze afdeling treden progressief, leerjaar na leerjaar te beginnen met het eerste leerjaar van de eerste graad, in werking met ingang vanaf 1 september 2019".

Art. 10. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in dezelfde afdeling 1/1 een artikel 133/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 133/2. Het voltijds gewoon secundair onderwijs en het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 4, bestaan uit drie graden.

De eerste graad omvat een eerste leerjaar A, een eerste leerjaar B, een tweede leerjaar A en een tweede leerjaar B.

De tweede graad omvat een eerste leerjaar en een tweede leerjaar.

De derde graad omvat een eerste leerjaar, een tweede leerjaar en een derde leerjaar, aangeduid als secundair-na-secundair, afgekort Se-n-Se."

Art. 11. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in dezelfde afdeling 1/1 een artikel 133/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 133/3. Zowel in het tweede leerjaar A als in het tweede leerjaar B worden basisopties onderscheiden.

In het tweede leerjaar A:

- 1° zal de leerling, één basisoptie als dusdanig of, in voorkomend geval, één pakket kiezen;
- 2° is een basisoptie een niche-basisoptie als het aanbod ervan aan beperkingen of voorwaarden is gekoppeld vanuit macrodoelmatigheid;
- 3° kan een school, in voorkomend geval, voor een basisoptie een of meer pakketten organiseren onder voorbehoud van de voorwaarde, vermeld in punt 4°;

4° is een pakket een niche-pakket als de organisatie ervan aan een bepaald aantal scholen is voorbehouden.

In het tweede leerjaar B:

1° zal de leerling, maximaal drie basisopties en, in voorkomend geval, pakketten combineren;

2° is een basisoptie een niche-basisoptie als het aanbod ervan aan beperkingen of voorwaarden is gekoppeld vanuit macrodoelmatigheid;

3° kan een school, in voorkomend geval, voor een basisoptie een of meer pakketten organiseren onder voorbehoud van de voorwaarde, vermeld in punt 4°;

4° is een pakket een niche-pakket als de organisatie ervan aan een bepaald aantal scholen is voorbehouden.

Met inachtnaam van het eerste tot en met het derde lid bepaalt de Vlaamse Regering, afzonderlijk voor het tweede leerjaar A en het tweede leerjaar B:

1° de basisopties;

2° binnen het geheel van basisopties: de niche-basisopties en de beperkingen of voorwaarden die, per niche-basisoptie, aan het aanbod ervan zijn gekoppeld;

3° per basisoptie: de eventuele pakketten;

4° binnen het geheel van pakketten: de niche-pakketten en het aantal scholen dat, per niche-pakket, in aanmerking komt voor de organisatie ervan.”.

Art. 12. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in dezelfde afdeling 1/1 een artikel 133/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 133/4. §1. In de leerjaren van de tweede en derde graad worden studierichtingen onderscheiden. Die studierichtingen worden geordend in een matrix op basis van studiedomeinen, finaliteiten en onderwijsvormen.

De studiedomeinen zijn:

1° taal en cultuur;

2° stem;

3° kunst en creatie;

4° land- en tuinbouw;

5° economie en organisatie;

6° maatschappij en welzijn;

7° sport;

8° voeding en horeca.

De finaliteiten zijn:

1° doorstroom;

2° dubbel;

3° arbeidsmarkt.

De onderwijsvormen zijn:

1° algemeen secundair onderwijs - ASO;

2° technisch secundair onderwijs - TSO;

3° kunstsecundair onderwijs - KSO;

4° beroepssecundair onderwijs -BSO.

Binnen de finaliteit doorstroom zijn de studierichtingen van het algemeen secundair onderwijs domeinoverschrijdend en zijn de studierichtingen van het technisch en kunstsecundair onderwijs domeingebonden.

Sommige studierichtingen zijn niche-studierichtingen. Het aanbod ervan wordt aan beperkingen of voorwaarden gekoppeld vanuit macrodoelmatigheid.

Het Se-n-Se bevat studierichtingen die een van de volgende zaken doen:

- 1° beroepsgericht specialiseren;
- 2° voorbereiden op het hoger onderwijs, met in elk geval één studierichting die volgt op studierichtingen met finaliteit arbeidsmarkt van het eerste en tweede leerjaar van de derde graad en die leidt tot een diploma dat toegang verleent tot een bacheloropleiding.

In de matrix:

- 1° worden ook het studieaanbod van het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd en het studieaanbod van het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 3, opgenomen onder de finaliteit arbeidsmarkt;
- 2° wordt ook het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 1 en 2, opgenomen, maar buiten de ordening op basis van studiedomeinen, finaliteiten en onderwijsvormen;
- 3° wordt het onthaaljaar niet opgenomen;
- 4° wordt het Se-n-Se niet aan onderwijsvormen gekoppeld.

Met inachtnaam van het eerste tot en met het achtste lid legt de Vlaamse Regering de matrix vast. Ze bepaalt ook de niche-studierichtingen en de beperkingen of voorwaarden die, per niche-studierichting, aan het aanbod zijn gekoppeld.

§2. De studierichtingen van de finaliteit doorstroom en de dubbele finaliteit leiden in het tweede leerjaar van de derde graad tot een onderwijskwalificatie niveau 4.

Het Se-n-Se in het derde leerjaar van de derde graad waarmee een diploma behaald kan worden dat toegang verleent tot een bacheloropleiding, leidt tot een onderwijskwalificatie niveau 4.

De studierichtingen van de finaliteit arbeidsmarkt leiden in het tweede leerjaar van de derde graad tot een onderwijskwalificatie niveau 3.

De studierichtingen van de finaliteit arbeidsmarkt leiden in het tweede leerjaar van de tweede graad tot een onderwijskwalificatie niveau 2.

Het Se-n-Se in het derde leerjaar van de derde graad als beroepsgerichte specialisatie leidt tot een of meer beroepskwalificaties niveau 3 of 4, eventueel aangevuld met een of meer deelkwalificaties.”.

Art. 13. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in dezelfde afdeling 1/1 een artikel 133/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 133/5. De Vlaamse Regering legt voor structuuronderdelen die onder de toepassing van de volgende artikelen vallen, de concordantie vast naar basisopties respectievelijk structuuronderdelen van de matrix als vermeld in deze afdeling:

- 1° artikel 124 en 126 van deze codex, voor het voltijds gewoon secundair onderwijs en het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 4;
- 2° artikel 335 van deze codex, voor het buitengewoon secundair onderwijs;
- 3° artikel 22 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd.

De concordantie kan de volgende vormen aannemen:

- 1° een structuuronderdeel wordt opgeheven zonder omzetting;
- 2° één structuuronderdeel wordt omgezet in één basisoptie of structuuronderdeel;
- 3° verschillende structuuronderdelen worden omgezet in één basisoptie of structuuronderdeel;
- 4° één structuuronderdeel wordt omgezet in verschillende basisopties of structuuronderdelen.

Voor de school is de omzetting in één basisoptie of structuuronderdeel een recht en geen programmatie. Als er verschillende omzettingsmogelijkheden zijn, kiest het schoolbestuur één omzetting die een recht en geen programmatie is. Als de omzetting door alle betrokken scholen samen ertoe kan leiden dat niet is voldaan aan de beperkingen of voorwaarden die vanuit macrodoelmatigheid aan een bepaalde niche-basisoptie of een bepaald niche-studierichting zijn gekoppeld én een school afziet van die omzetting, mag ze twee andere basisopties of structuuronderdelen, die geen niche zijn, zonder programmatie oprichten.”.

Art. 14. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in dezelfde afdeling 1/1 een artikel 133/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 133/6. De lijst van basisopties en eventuele invulling via pakket of de matrix met structuuronderdelen kan worden gewijzigd door maatschappelijke, onderwijskundige, technologische of andere ontwikkelingen of vanwege arbeidsmarktbehoeften. Die wijziging kan de opheffing, vervanging of toevoeging van basisopties, eventuele invulling via pakket of structuuronderdelen betekenen. Het initiatief daarvoor kan zowel uitgaan van de Vlaamse Regering als van derden.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure die aan een eventuele wijziging voorafgaat en kan daarbij, met toepassing van de decreetgeving op de kwalificatiestructuur, een onderscheid maken tussen structuuronderdelen die wel en structuuronderdelen die niet als onderwijskwalificatie gelden.

Uiterlijk om de vijf schooljaren vanaf het tweede schooljaar van de progressieve uitrol van de modernisering van het secundair onderwijs worden alle structuuronderdelen, met uitzondering van het eerste leerjaar A, het eerste leerjaar B en het onthaaljaar, gescreend op actualiteitswaarde en worden zo nodig bijstellingen doorgevoerd. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor die screening en bijstelling.”.

Art. 15. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in dezelfde afdeling 1/1 een artikel 133/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 133/7. Een leerjaar is gelijk aan een schooljaar, dat bestaat uit twee aansluitende semesters, en start op de eerste lesdag van september.

In afwijking van het eerste lid kan een Se-n-Se als beroepsgerichte specialisatie:

- 1° een duurtijd hebben van één semester of drie aansluitende semesters, afhankelijk van de breedte en het niveau van competenties van de beroepskwalificaties waaruit het Se-n-Se is samengesteld, als de Vlaamse Regering dat zo bepaalt;
- 2° starten op de eerste lesdag van september of op de eerste lesdag van februari.”.

Art. 16. Artikel 134 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 134. Met behoud van de toepassing van de programmatiënormen, bestaat het voltijds secundair onderwijsaanbod van een school uit:

- 1° a) de eerste graad, of
- b) eerste en de tweede graad, of
- c) de tweede en de derde graad, of;
- d) de eerste, de tweede en de derde graad;

2° in de tweede en de derde graad: een of meer studiedomeinen of een of meer finaliteiten of een of meer onderwijsvormen."

Art. 17. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 134/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 134/1. §1. Met behoud van de toepassing van het in artikel 134 gestelde, kiest een schoolbestuur zelf het organisatiemodel waarbinnen het zijn school uitbouwt. In elk geval zal elk schoolconcept gebaseerd op de matrix, zowel verticaal (met alleen doorstroomrichtingen of alleen studierichtingen met dubbele finaliteit (doorstroom/arbeidsmarktgericht) of alleen arbeidsmarktgerichte studierichtingen) als horizontaal als een combinatie van beide mogelijk zijn.

§2. Een school wordt als een domeinschool beschouwd als ze in elk ingericht studiedomein van elke graad, met uitzondering van de eerste graad, ten minste één studierichting uit elke finaliteit organiseert. Voor de toepassing van deze bepaling komen, wat de finaliteit doorstroom betreft, in de tweede en de derde graad zowel domeinoverschrijdende als domeingebonden studierichtingen in aanmerking.

Een school wordt als een campusschool beschouwd als ze in ten minste twee studiedomeinen samen per graad, met uitzondering van de eerste graad, ten minste één studierichting uit elke finaliteit organiseert. Voor de toepassing van deze bepaling komen, wat de finaliteit doorstroom betreft, zowel domeinoverschrijdende als domeingebonden studierichtingen in aanmerking.

Een school wordt als een verticale school beschouwd als ze studierichtingen binnen eenzelfde finaliteit en onderwijsvorm in zowel tweede als derde graad organiseert.

In het eerste, tweede en derde lid wordt verstaan onder organiseren: ten minste één regelmatig leerling hebben ingeschreven op de eerste lesdag van oktober.

De Vlaamse Regering kan aan domeinscholen of campusscholen voordelen toekennen.

§3. Eén of meerdere vestigingsplaatsen van scholen van eenzelfde schoolbestuur, gelegen binnen eenzelfde of aaneensluitende kadastrale percelen, of gescheiden door hetzij maximaal twee kadastrale percelen hetzij door een weg, worden voor de toepassing van het in §2 gestelde beschouwd als één school."

Art. 18. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 134/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 134/2. Voor de organisatie van een Se-n-Se als beroepsgerichte specialisatie kan een school samenwerken met:

- 1° een of meer andere scholen voor secundair onderwijs, centra voor volwassenenonderwijs of hogescholen;
- 2° een of meer publieke verstrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen;

3° andere organisaties of bedrijven uit de publieke of private sector.

Binnen het samenwerkingsverband is de eerst vermelde school altijd de coördinerende school. Alleen die school is bevoegd en verantwoordelijk voor de inschrijving van leerlingen, de programmatie, de evaluatie, de studiebekrachtiging en de kwaliteitszorg. Op het vlak van financiering of subsidiëring zijn de decretale en regelgevende bepalingen alleen van toepassing op de coördinerende school.

De samenwerking wordt vastgelegd in een overeenkomst die ten minste de volgende elementen bevat:

- 1° de partners waarmee wordt samengewerkt;
- 2° de coördinerende school;
- 3° de invulling van de samenwerking;
- 4° de looptijd van de samenwerking;
- 5° de afspraken over de evaluatie en de kwaliteitszorg;
- 6° de afspraken over de inzet van personeel. Het protocol van de onderhandelingen daarover in de lokale comités wordt als bijlage bij de samenwerkingsovereenkomst gevoegd.

Een coördinerende school kan, na onderhandeling in het lokale comité, uren-leraar overdragen aan een partner waarmee ze samenwerkt. Tenzij die overdracht plaatsvindt naar een andere school voor secundair onderwijs of naar een centrum voor volwassenenonderwijs, worden de uren-leraar in kwestie beschouwd als uren-leraar die aangewend worden voor voordrachtgevers.”.

Art. 19. In deel IV, titel 1, hoofdstuk 1 van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt het opschrift van afdeling 4 vervangen door wat volgt:

“Afdeling 4. Lessenrooster - transitieperiode”.

Art. 20. In deel IV, titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 4 van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt een artikel 147/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 147/1. De bepalingen van deze afdeling houden progressief, leerjaar na leerjaar te beginnen met het eerste leerjaar van de eerste graad, op uitwerking te hebben met ingang van 1 september 2019.”.

Art. 21. Artikel 157/1 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt opgeheven.

Art. 22. In deel IV, titel 1, hoofdstuk 1 van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt een afdeling 4/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4/1. Lessenrooster”.

Art. 23. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in afdeling 4/1, ingevoegd bij artikel 21, een artikel 157/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 157/2. De bepalingen van deze afdeling treden progressief, leerjaar na leerjaar te beginnen met het eerste leerjaar van de eerste graad, in werking vanaf 1 september 2019.”.

Art. 24. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in dezelfde afdeling 4/1 een artikel 157/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 157/3. Het lessenrooster is het weekrooster, opgebouwd uit vakken of vakkenclusters, waarin de doelen van het curriculumdossier en het aansluitende leerplan worden gerangschikt. Met inachtnaam van de bepalingen van deze afdeling stelt het schoolbestuur het weekrooster vast."

Art. 25. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in dezelfde afdeling 4/1 een artikel 157/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 157/4. De Vlaamse Regering legt de benamingen van de vakken vast en bepaalt de indeling in algemene vakken, kunstvakken, technische vakken en praktische vakken."

Art. 26. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in dezelfde afdeling 4/1 een artikel 157/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 157/5. Het lessenrooster van structuuronderdelen omvat basisvorming. In afwijking daarvan komt in het derde leerjaar van de derde graad basisvorming alleen voor in het lessenrooster van de studierichting die leidt tot een diploma dat toegang verleent tot een bacheloropleiding.

De eindtermen die voor een structuuronderdeel toepasbaar zijn en de ontwikkelingsdoelen die voor het onthaaljaar toepasbaar zijn, vormen de basisvorming.

Het aantal lesuren basisvorming in de eerste graad bedraagt ten minste:

- 1° 27 in het eerste leerjaar A;
- 2° 27 in het eerste leerjaar B;
- 3° 25 in het tweede leerjaar A;
- 4° 20 in het tweede leerjaar B.

In de basisvorming zijn in elk geval de volgende vakken opgenomen:

- 1° in het officieel onderwijs: godsdienst of niet-confessionele zedenleer;
- 2° in het vrij onderwijs: godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie.

De basisvorming van het onthaaljaar bestaat alleen uit de vakken, vermeld in het vierde lid, en het vak Nederlands voor nieuwkomers."

Art. 27. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in dezelfde afdeling 4/1 een artikel 157/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 157/6. Het lessenrooster van het tweede leerjaar A omvat vijf lesuren basisoptie desgevallend ingevuld via pakket.

Het lessenrooster van het tweede leerjaar B omvat tien lesuren basisoptie of basisopties, desgevallend ingevuld via pakketten.

De delibererende klassenraad in het eerste leerjaar A en het eerste leerjaar B kan beslissen om de leerling in het tweede leerjaar A of het tweede leerjaar B remediëring op te leggen of de leerling van de toegang tot een of meer basisopties of pakketten van de basisopties van het tweede leerjaar A of het tweede leerjaar B uit te sluiten."

Art. 28. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in dezelfde afdeling 4/1 een artikel 157/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 157/7. Het lessenrooster van het eerste leerjaar A en het eerste leerjaar B omvat, naast de lesuren basisvorming, ten minste vijf lesuren differentiatie.

Het lessenrooster van het tweede leerjaar A en het tweede leerjaar B omvat, naast de lesuren basisvorming en de lesuren basisoptie, ten minste twee lesuren differentiatie.

De lesuren differentiatie kunnen worden ingevuld als een verdieping of een remediëring van onderdelen van de basisvorming of als een verdieping in klassieke talen. De school biedt enerzijds ten minste twee verdiepende differentiatiepakketten aan en anderzijds die remediërende differentiatiepakketten waaraan de leerlingen behoefte hebben.

In het tweede leerjaar A en in het tweede leerjaar B kiest de leerling, binnen het aanbod van de school, een of meer verdiepende differentiatiepakketten, ermee rekening houdend dat de klassenraad bij het begin of in de loop van het schooljaar een of meer remediërende differentiatiepakketten aan de leerling kan opleggen. De lesuren differentiatie kunnen evenwel nooit volledig aan remediëring worden besteed."

Art. 29. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in dezelfde afdeling 4/1 een artikel 157/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 157/8. In elk structuuronderdeel kunnen, buiten het lessenrooster, facultatieve inhaallessen worden georganiseerd."

Art. 30. In deel IV, titel 1, hoofdstuk 1 van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt een afdeling 4/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling 4/2. CLIL (Content and Language Integrated Learning)".

Art. 31. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt in afdeling 4/2, ingevoegd bij artikel 29, een artikel 157/9 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 157/9. Het wekelijkse lessenrooster kan, de lesuren moderne vreemde talen niet meegerekend, voor maximaal 20% worden aangeboden in het Frans, Engels of Duits onder de volgende voorwaarden:

1° de leerling heeft de mogelijkheid om in de school het niet-taalonderricht in het Nederlands te volgen;

2° de leerling kan CLIL alleen volgen als de betrokken personen er schriftelijk en expliciet voor kiezen het CLIL-traject gedurende het volledige schooljaar te volgen en als de toelatingsklassenraad een positief advies heeft gegeven, waaruit minstens blijkt dat de leerling voldoende kennis en beheersing van de onderwijstaal heeft;

3° het aanbod voldoet aan de kwaliteitsstandaard die de Vlaamse Regering bepaalt en die alleen voorwaarden omvat op het vlak van:

a) de competenties en vorming van de personeelsleden die de lessen zullen geven op het vlak van de CLIL-methodiek in relatie tot de leerinhouden in kwestie;

b) de vereiste kennis van de doeltaal van de personeelsleden;

c) tijdige communicatie met de betrokken personen en leerlingen met de expliciete keuzemogelijkheid tussen CLIL of niet-CLIL;

d) de inpassing van het aanbod in een coherent talenbeleid zowel voor de onderwijstaal als voor vreemde talen, met formulering van expliciete strategische doelstellingen;

e) de monitoring van de resultaten en de leerwinst van de leerlingen in de leerinhouden in kwestie in de doeltaal en in het Standaardnederlands;

f) de te volgen stappen voor een school die een CLIL-project wil organiseren, namelijk: beginsituatieanalyse, communicatie, doelen formuleren, actieplan opstellen en actieplan operationaliseren;

4° de school kan het aanbod alleen effectief organiseren als ze beschikt over personeelsleden die op het ogenblik van de organisatie beantwoorden aan de voorwaarden van punt 3°, a) en b). Daarbij houdt ze rekening met de rechten van de personeelsleden die vast benoemd zijn of tijdelijk aangesteld zijn voor doorlopende duur in het vak dat ze wil aanbieden in het Frans, Engels of Duits. Om het aanbod te organiseren, mag de school een personeelslid dat vastbenoemd is voor het vak dat ze in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden, niet ter beschikking stellen wegens ontstentenis van betrekking voor dat vak. De school mag ook de opdracht van een tijdelijk personeelslid dat voor doorlopende duur is aangesteld in het vak dat ze in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden, voor dat vak niet verminderen of beëindigen om het aanbod te organiseren. Dat laatste geldt niet als het tijdelijke personeelslid wel voldoet aan de voorwaarden, vermeld in punt 3°, a) en b), maar het aanbod om het vak in het Frans, Engels of Duits te geven, weigert;

5° de school zorgt ervoor dat de kennis van de onderwijstaal bij de leerlingen prioritair blijft en dat het Nederlandstalige karakter van de school behouden blijft;

6° voorafgaand wordt een plan opgemaakt dat de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap heeft goedgekeurd.”.

Art. 32. In artikel 158 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 12 juli 2013, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Voltijds gewoon secundair onderwijs kan modulair worden georganiseerd conform de bepalingen van deze afdeling. In voorkomend geval zijn decretale en reglementaire bepalingen die in strijd zijn met de bepalingen van deze afdeling, niet van toepassing. Geen enkel structuuronderdeel kan modulair worden georganiseerd als er een inhoudelijk verwant structuuronderdeel kan worden georganiseerd dat onder de toepassing van de bepalingen van afdeling 1/1 valt.

De Vlaamse Regering beslist over het tijdstip van de beëindiging van het experimenteel modulair onderwijs, dat niet later kan vallen dan de volledige uitrol van de modernisering van het secundair onderwijs. Deze bepaling is niet van toepassing op de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs die wordt georganiseerd in scholen voor voltijds gewoon secundair onderwijs.”.

Art. 33. Artikel 176 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 19 juli 2013, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 176. Bij de programmatie van structuuronderdelen, met uitzondering van het onthaaljaar, binnen het gemoderniseerd secundair onderwijs wordt een onderscheid gemaakt tussen vrij programmeerbaar en programmeerbaar na goedkeuring door de Vlaamse Regering. De programmatieregels vermeld in artikel 177 tot en met 178/1 treden progressief in werking met ingang van 1 september 2019.

De programmatieregels vermeld in artikel 179 tot en met 179/2 hebben zoals aangegeven een tijdelijk karakter.

Elke programmatie moet in overeenstemming zijn met de afspraken die de scholengemeenschap, in voorkomend geval, maakt met het oog op een rationeel geordend onderwijsaanbod.”.

Art. 34. Artikel 177 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 17 juni 2016, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 177. De programmatie van de volgende structuuronderdelen is vrij:

- 1° het eerste leerjaar A;
- 2° het eerste leerjaar B;
- 3° een basisoptie van het tweede leerjaar A, onder de volgende voorwaarde: de basisoptie is geen niche-basisoptie;
- 4° een basisoptie van het tweede leerjaar B, onder de volgende voorwaarde: de basisoptie is geen niche-basisoptie;
- 5° een studierichting van een studiedomein, georganiseerd door een domeinschool, onder de volgende voorwaarde: de studierichting is geen niche-studierichting;
- 6° een of meer studierichtingen van een of meer studiedomeinen, onder de volgende voorwaarden:
 - a) de studierichtingen zijn geen niche-studierichtingen;
 - b) de programmatie is beperkt tot het strikt noodzakelijke om in een of meer studiedomeinen een domeinschool te worden;
 - c) de programmatie wordt door middel van één geïntegreerd dossier ingediend;
 - d) de programmatie kan in de verschillende leerjaren, graden of studierichtingen gelijktijdig dan wel progressief worden doorgevoerd.
- 7° een domeinoverschrijdende studierichting binnen de finaliteit doorstroom, georganiseerd door een domeinschool of campusschool.

Het schoolbestuur meldt de programmatie schriftelijk bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap uiterlijk op 1 april van het voorafgaande schooljaar en uiterlijk op 30 november van het lopende schooljaar als het een Se-n-Se betreft die van start gaat op 1 februari daaropvolgend. Bij die melding gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegde lokaal comité en, als de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit blijkt dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt."

Art. 35. Artikel 178 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 19 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 178. Het schoolbestuur vraagt de programmatie van een structuuronderdeel dat niet onder de toepassing van artikel 177 valt, bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk en gemotiveerd aan uiterlijk op 30 november van het voorafgaande schooljaar en uiterlijk op 30 september van het lopende schooljaar als het een Se-n-Se betreft die van start gaat op 1 februari daaropvolgend. Die termijn geldt als vervaltermijn. De motivering van de aanvraag houdt in elk geval rekening met de criteria, vermeld in het derde lid, 1° tot en met 6°. Bij de aanvraag gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegde lokaal comité en, als de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit blijkt dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.

De Vlaamse Regering neemt een beslissing over de programmatie na advies van:

- 1° de onderwijsinspectie en de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap;
- 2° de Vlaamse Onderwijsraad;
- 3° in geval van een studierichting met dubbele finaliteit of finaliteit arbeidsmarkt: de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.

De Vlaamse Regering houdt bij haar beslissing rekening met de volgende cumulatieve criteria :

- 1° de eventuele beperkingen of voorwaarden die vanuit macrodoelmatigheid aan het aanbod van het structuuronderdeel zijn gekoppeld;
- 2° de kwantitatieve en kwalitatieve behoeften op het vlak van het aanbod van secundair onderwijs in de onderwijszone in kwestie, met het oog op vervolgonderwijs of toetreding tot de arbeidsmarkt;
- 3° de keuzevrijheid van ouders en leerlingen;
- 4° de studiecontinuïteit van leerlingen binnen de school of de scholengemeenschap;
- 5° in geval van een studierichting met dubbele finaliteit of finaliteit arbeidsmarkt:
 - a) de getroffen voorbereidingen op het vlak van materiële infrastructuur en leermiddelen die voldoende en gepast zijn met het oog op de te verwerven competenties van het geprogrammeerde structuuronderdeel;
 - b) de aantoonbare samenwerkingsmogelijkheden met lokale arbeidsmarktactoren en de bedrijfswereld;
- 6° de afspraken die met andere lokale onderwijsinrichters binnen en buiten de betrokken scholengemeenschap zijn gemaakt over een rationeel en transparant studieaanbod.

De Vlaamse Regering neemt een beslissing uiterlijk op 31 maart van het voorafgaande schooljaar en uiterlijk op 15 december van het lopende schooljaar als het een Se-n-Se betreft die van start gaat op 1 februari daaropvolgend. Bij overschrijding van die termijn is de programmatie van rechtswege goedgekeurd.”.

Art. 36. Artikel 178/1 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 178/1. Pakketten in het tweede leerjaar A en het tweede leerjaar B zijn geen structuuronderdelen en zijn bijgevolg niet onderworpen aan programmatieregels.”.

Art. 37. Artikel 179 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 17 juni 2016, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 179. Tot en met het schooljaar 2020-2021 kan een structuuronderdeel van de tweede graad dat door de Vlaamse Regering is vastgelegd in uitvoering van artikel 124 en 126 worden geprogrammeerd. Tot en met het schooljaar 2022-2023 kan een structuuronderdeel van de derde graad, met uitzondering van het derde leerjaar, dat door de Vlaamse Regering is vastgelegd in uitvoering van artikel 124 en 126 worden geprogrammeerd. Vanaf het tweede schooljaar dat volgt op het schooljaar waarin de Vlaamse Regering de Se-n-Se opneemt in de matrix en de concordantie naar die Se-n-Se vastlegt en tot en met het schooljaar 2024-2025 kan een structuuronderdeel van het derde leerjaar van de derde graad dat door de Vlaamse Regering is vastgelegd in uitvoering van artikel 124 en 126 worden geprogrammeerd.

De programmatie wordt opgevat als een voorbereiding op de lokale invulling van het gemoderniseerd secundair studieaanbod. In de aanvraag vermeldt het schoolbestuur dan ook uitdrukkelijk de wijze waarop ze, met in acht name van de concordantiemogelijkheden zoals bepaald door de Vlaamse Regering in uitvoering van artikel 133/5, het geprogrammeerde structuuronderdeel zal concorderen op het tijdstip dat het leerjaar in kwestie wordt gemoderniseerd. Een eventuele gunstige beslissing van de Vlaamse Regering over de programmatie is onder voorwaarde van desbetreffende concordantie.

Per concordantie kan het schoolbestuur voor een school maar één programmatieaanvraag indienen.

In voorkomend geval vraagt het schoolbestuur de programmatie bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk en gemotiveerd aan uiterlijk op 30 november van het voorafgaande schooljaar en uiterlijk op 30 september van het lopende schooljaar als het een Se-n-Se betreft die van start gaat op 1 februari daaropvolgend. Die termijn geldt als vervaltermijn. De motivering van de aanvraag houdt in elk geval rekening met de criteria vermeld in artikel 178, derde lid, 1° tot en met 6°. Bij de aanvraag gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegde lokaal comité en, als de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit blijkt dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.

- De Vlaamse Regering neemt een beslissing over de programmatie na advies van:
- 1° de onderwijsinspectie en de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap;
 - 2° de Vlaamse Onderwijsraad.

De Vlaamse Regering houdt bij haar beslissing rekening met de criteria vermeld in artikel 178, derde lid, 1° tot en met 6°.

De Vlaamse Regering neemt een beslissing uiterlijk op 31 maart van het voorafgaande schooljaar en uiterlijk op 15 december van het lopende schooljaar als het een Se-n-Se betreft die van start gaat op 1 februari daaropvolgend. Bij overschrijding van die termijn is de programmatie van rechtswege goedgekeurd.”.

Art. 38. Artikel 179/1 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 179/1. Tot en met het schooljaar 2022-2023 kan een structuuronderdeel van de derde graad, met uitzondering van het derde leerjaar, dat door de Vlaamse Regering is vastgelegd in uitvoering van artikel 124 en 126 worden geprogrammeerd. Tot en met het schooljaar 2024-2025 kan een structuuronderdeel van het derde leerjaar van de derde graad BSO dat door de Vlaamse Regering is vastgelegd in uitvoering van artikel 124 en 126 worden geprogrammeerd.

De programmatie wordt opgevat als noodzakelijk om, na verleende programmatie van een structuuronderdeel van de tweede graad of - doch enkel voor het BSO - de derde graad, de studiecontinuïteit van de leerlingen te garanderen binnen de school of scholengemeenschap vanaf het schooljaar dat onmiddellijk volgt op de volledige uitbouw van het eerder geprogrammeerd structuuronderdeel. De studiecontinuïteit betreft dan het eerste en tweede leerjaar van de derde graad of - doch enkel voor het BSO - het derde leerjaar van de derde graad, met het oog op het verwerven van het diploma van secundair onderwijs.

In voorkomend geval vraagt het schoolbestuur de programmatie bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk en gemotiveerd aan uiterlijk op 30 november van het voorafgaande schooljaar. Die termijn geldt als vervaltermijn. Bij de aanvraag gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegde lokaal comité en, als de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit blijkt dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.

- De Vlaamse Regering neemt een beslissing over de programmatie na advies van:
- 1° de onderwijsinspectie en de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap;
 - 2° de Vlaamse Onderwijsraad.

De Vlaamse Regering neemt een beslissing uiterlijk op 31 maart van het voorafgaande schooljaar. Bij overschrijding van die termijn is de programmatie van rechtswege goedgekeurd.”.

Art. 39. Artikel 179/2 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 179/2. §1. Tot en met het schooljaar dat volgt op het schooljaar waarin de Vlaamse Regering de Se-n-Se opneemt in de matrix en de concordantie naar die Se-n-Se vastlegt, kan een structuuronderdeel van het derde leerjaar van de derde graad voorwaardelijk vrij worden geprogrammeerd zoals bepaald in bijlage 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 januari 2014 met betrekking tot programmatie van structuuronderdelen in het voltijds gewoon secundair onderwijs, zoals gewijzigd.

Het schoolbestuur meldt de programmatie schriftelijk bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap uiterlijk op 1 april van het voorafgaande schooljaar en uiterlijk op 30 november van het lopende schooljaar als het een Se-n-Se betreft die van start gaat op 1 februari daaropvolgend. Bij die melding gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegde lokaal comité en, als de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit blijkt dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.

§2. Het besluit van de Vlaamse Regering van 17 januari 2014 met betrekking tot programmatie van structuuronderdelen in het voltijds gewoon secundair onderwijs wordt opgeheven:

1° met ingang van 1 september 2019: voor alle structuuronderdelen met uitzondering van de structuuronderdelen van het derde leerjaar van de derde graad;

2° met ingang van 1 september van het tweede schooljaar dat volgt op het schooljaar waarin de Vlaamse Regering de Se-n-Se opneemt in de matrix en de concordantie naar die Se-n-Se vastlegt: voor alle structuuronderdelen van het derde leerjaar van de derde graad."

Art. 40. In artikel 179/3 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014 en gewijzigd bij de decreten van 13 november 2015 en 17 juni 2016, wordt het eerste lid opgeheven.

Art. 41. In artikel 192, §3, 1°, b), van dezelfde codex wordt de bepaling "– een beroepenveld;" opgeheven.

Art. 42. Artikel 206 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 19 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt opgeheven.

Art. 43. In artikel 211, §2, tweede lid, 2°, van dezelfde codex wordt de zinsnede "het beroepenveld," opgeheven.

Art. 44. In artikel 213, eerste lid, 1°, van dezelfde codex worden de woorden "het beroepsvoorbereidend leerjaar" vervangen door de zinsnede "het tweede leerjaar B".

Art. 45. In deel IV, titel 1, hoofdstuk 6, afdeling 1, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt het opschrift van onderafdeling 3 vervangen door wat volgt:

"Onderafdeling 3. Scholen met studierichting Binnenvaart en Beperkte Kustvaart".

Art. 46. Artikel 217 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 47. Artikel 218 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 218. Een school die door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd wordt, met studierichting Binnenvaart en Beperkte Kustvaart heeft jaarlijks recht op een forfaitaire puntenenveloppe van 605 punten.

De Vlaamse Regering kan, naargelang van de beschikbare begrotingskredieten, de enveloppe, vermeld in het eerste lid, aanpassen, waarbij ze rekening houdt met het aantal leerlingen in die studierichting."

Art. 48. In artikel 252/1, tweede lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

"2° het Se-n-Se;"

Art. 49. In artikel 281 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014 en 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 en 3 worden de woorden "of samenhangende gehelen van opleidingen" opgeheven;

2° in paragraaf 1 worden de woorden "of samenhangend geheel van opleidingen" telkens opgeheven;

3° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

"§4. Gedurende de periode van omvorming van de opleidingen die in de vroegere structuur georganiseerd werden, naar de nieuwe structuur van opleidingen worden de bevolkingsminima van de opleidingen berekend door de leerlingenaantallen van de oude opleidingen samen te tellen met die van de corresponderende nieuwe opleidingen, in alle fases. Na de omvorming worden bij de voormelde berekening de leerlingenaantallen van de nieuwe opleidingen uit de opleidingsfase samengeteld met de leerlingenaantallen van de corresponderende nieuwe opleidingen van de kwalificatiefase en integratiefase."

Art. 50. In artikel 282 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2014, worden de woorden "of samenhangend geheel van opleidingen" opgeheven.

Art. 51. In artikel 285 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2014, worden de woorden "of samenhangend geheel van opleidingen" opgeheven.

Art. 52. In artikel 287, §2, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 21 maart 2014, worden de woorden "of samenhangende gehelen van opleidingen" telkens opgeheven.

Art. 53. In artikel 289 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014 en 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, 3° en 4°, worden de woorden "of samenhangend geheel van opleidingen" telkens opgeheven;

2° in paragraaf 3 worden de woorden "of samenhangend geheel van opleidingen" telkens opgeheven.

Art. 54. Aan artikel 333 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 21 maart 2014, wordt de volgende zinsnede toegevoegd:

", met uitzondering van de integratiefase van opleidingsvorm 3, waar 38 lesuren per week worden verstrekt."

2° in paragraaf 4 wordt de zinsnede ", de mogelijke opleidingen en samenhangende gehelen van opleidingen" vervangen door de woorden "en de mogelijke opleidingen".

Art. 58. Artikel 341 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 341. Buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3, met uitzondering van de observatiefase, kan modulair worden georganiseerd conform de bepalingen van deze afdeling. In voorkomend geval zijn decretale en reglementaire bepalingen die in strijd zijn met de bepalingen van deze afdeling, niet van toepassing. Geen enkel structuuronderdeel kan modulair worden georganiseerd als er een inhoudelijk verwant structuuronderdeel kan worden georganiseerd dat onder de toepassing van artikel 335/1 valt. De Vlaamse Regering beslist over het tijdstip van de beëindiging van het experimenteel modulair onderwijs, dat niet later kan vallen dan de volledige uitrol van de modernisering van het secundair onderwijs."

Art. 59. In artikel 350 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 19 juli 2013 en 21 maart 2014, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

"Artikel 123/21, 124, 126, 128, 133/1 tot en met 133/7, 134, 134/1, 134/2, 136, 136/3 tot en met 136/6, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 156, 157, 157/2 tot en met 157/9 zijn ook van toepassing voor opleidingsvorm 4 in de scholen met opleidingsvorm 4, behalve voor het onthaalonderwijs dat er niet kan worden georganiseerd."

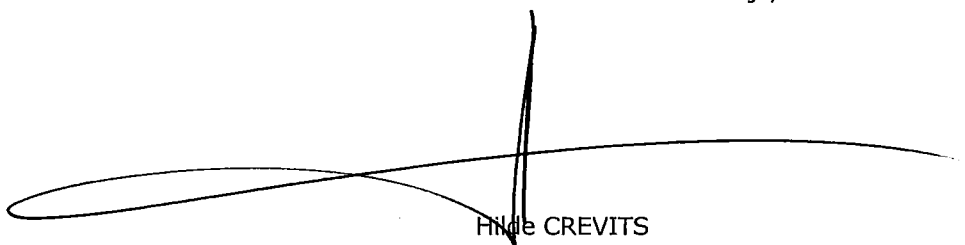
Art. 60. Dit decreet treedt in werking vanaf 1 september 2019.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of a long horizontal stroke with a loop at the end and a vertical stroke intersecting it.

Hilde CREVITS

Art. 55. Aan artikel 335 van dezelfde codex wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De bepalingen van dit artikel houden progressief, te beginnen met de observatiefase, op uitwerking te hebben met ingang van 1 september 2020."

Art. 56. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, wordt een artikel 335/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 335/1. De bepalingen van dit artikel treden progressief, te beginnen met de observatiefase, in werking vanaf 1 september 2020.

In de opleidingsfase, de kwalificatiefase en de integratiefase worden opleidingen onderscheiden, die als finaliteit arbeidsmarkt hebben. Die opleidingen worden geordend in een matrix op basis van studiedomeinen.

De studiedomeinen zijn:

- 1° taal en cultuur;
- 2° stem;
- 3° kunst en creatie;
- 4° land- en tuinbouw;
- 5° economie en organisatie;
- 6° maatschappij en welzijn;
- 7° sport;
- 8° voeding en horeca.

De opleidingen van de kwalificatiefase en integratiefase van het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 3, leiden tot een of meerdere beroepskwalificaties of deelkwalificaties; mits de ontwikkelingsdoelen van die opleidingen overeenkomen met de eindtermen voor de tweede graad van de finaliteit arbeidsmarkt, leiden ze tot een onderwijskwalificatie niveau 2. De kwalificatie of deelkwalificatie in kwestie kan in hoofde van de leerling in de kwalificatiefase of in de integratiefase worden behaald.

De lijst van opleidingen kan worden gewijzigd door maatschappelijke, onderwijskundige, technologische of andere ontwikkelingen of vanwege arbeidsmarktbehoeften. Die wijziging kan opheffing, vervanging of toevoeging van opleidingen betekenen. Het initiatief daarvoor kan zowel uitgaan van de Vlaamse Regering als van derden.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure die aan een eventuele wijziging voorafgaat.

Uiterlijk om de vijf schooljaren vanaf het derde schooljaar van de progressieve uitrol van de modernisering van het secundair onderwijs worden alle opleidingen gescreend op actualiteitswaarde en worden zo nodig bijstellingen doorgevoerd. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor die screening en bijsturing."

Art. 57. In artikel 336 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 21 maart 2014 en gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, 3°, worden de woorden "binnen eenzelfde samenhangend geheel van opleidingen" vervangen door de woorden "binnen hetzelfde studiedomein";

**Voorontwerp van decreet tot wijziging van de Codex Secundair Onderwijs van
17 december 2010, wat betreft de modernisering van de structuur en de
organisatie van het secundair onderwijs**

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Vlaanderen kent een lange traditie van sterk onderwijs. Ons secundair onderwijs behoort tot de absolute top, niet het minst door de gedrevenheid van het onderwijspersoneel dat elke dag voor zijn leerlingen klaar staat. De sterke punten van ons secundair onderwijs moeten we koesteren. Maar er zijn ook verbeterpunten die moeten worden aangepakt. Om het best mogelijke onderwijs aan elke leerling te bieden, is een modernisering van het secundair onderwijs nodig.

In uitvoering van het Regeerakkoord heeft de Vlaamse Regering definitief vorm gegeven aan de uitrol van het masterplan hervorming secundair onderwijs. De krachtlijnen voor de modernisering van het secundair onderwijs beginnen met een pakket maatregelen om de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs vlotter te laten verlopen.

De drie sleutelwoorden voor de modernisering van de eerste graad zijn: versterken, verdiepen en verkennen. De algemene vorming wordt versterkt door het ambitieuzer formuleren van eindtermen, door het definiëren van eindtermen basisgeletterdheid die door elke leerling moeten worden bereikt, door remediëring te kunnen verplichten en door het aantal uren basisvorming in het tweede leerjaar van de eerste graad op te trekken.

De oriënterende functie van de eerste graad wordt versterkt door in het keuzegedeelte vanaf het eerste leerjaar voldoende ruimte te maken voor verdieping of verkenning. Ook in het tweede leerjaar van de eerste graad blijft er naast de basisoptie ruimte voor differentiatie. Door deze differentiatiemogelijkheden zal een leerling op basis van zijn interesses en capaciteiten een gemotiveerde studiekeuze kunnen maken op het einde van de eerste graad.

In de tweede en de derde graad wordt het studieaanbod herschikt, transparanter en rationeler. Zo komen er 8 studiedomeinen in plaats van 29 studiegebieden, waarbinnen de studierichtingen inhoudelijk worden geordend van abstract naar praktisch. Het is de ambitie van deze nieuwe indeling (= matrix) om een volledig overzicht te bieden van het studieaanbod secundair onderwijs. Daarom worden ook de Se-n-Se-opleidingen, het studieaanbod van het buitengewoon secundair onderwijs en het studieaanbod in het kader van het stelsel leren en werken in de matrix opgenomen. De onderwijsvormen worden behouden en vormen de derde dimensie van de matrix, naast finaliteiten en studiedomeinen.

Op basis van de matrix kiezen schoolbesturen zelf hoe zij hun scholen organiseren. Schoolbesturen die hun scholen als domein- en campusscholen organiseren, zullen kunnen rekenen op financiële stimuli voor moderne en kwaliteitsvolle technische uitrusting in technische en beroepstechnische richtingen.

2. Situering

2.1. Probleemstelling

Het Vlaams secundair onderwijs heeft veel sterke punten. Uit internationaal vergelijkend onderzoek¹ blijkt dat onze 15-jarigen tot de internationale top behoren voor wiskunde, wetenschappen en leesvaardigheid. Daarenboven kent Vlaanderen een hoge scholarisatiegraad, bijna 9 op 10 van de jongeren haalt een diploma of studiegetuigschrift secundair onderwijs. Ons secundair onderwijs draagt bij tot een degelijke persoonlijkheidsvorming, biedt mogelijkheden om te differentiëren en biedt de mogelijkheid tot een gefaseerde studiekeuze. Scholen hebben een grote vrijheid bij de aanwending van hun omkadering. Ze doen inspanningen om hun leerlingenbegeleiding uit te bouwen en hun zorg voor leerlingen te verbeteren. Schoolteams zetten zich gedreven in voor hun leerlingen en voor hun scholen. Tussen centrale sturing en lokale autonomie (= pedagogische vrijheid) is er een goed evenwicht.

Ondanks deze sterktes kent ons secundair onderwijs ook verbeterpunten². Zo verlaten nog te veel jongeren de school zonder kwalificatie (1 op 9). Te veel studierichtingen bieden niet wat ze beloven. Leerlingen worden niet in gelijke mate voorbereid op het hoger onderwijs of de arbeidsmarkt: de verschillen tussen studierichtingen zijn groot. Veel leerlingen doen, al van in het basisonderwijs, een leerjaar nog eens over. Zittenblijven wordt nog te vaak als enige mogelijkheid beschouwd om te differentiëren bij substantiële tekorten. Sociale afkomst bepaalt nog te veel de school- en studiekeuze, de slaagkansen en studieresultaten van jongeren. Het huidige onderwijssysteem slaagt er niet in om sociale ongelijkheid weg te werken, ondanks de vele inspanningen en investeringen. Eindtermen worden onvoldoende bereikt in bepaalde studierichtingen. Er is ook geen eensgezindheid over de inhoud van algemene vorming. De verhouding is niet altijd duidelijk tussen de eindtermen of de ontwikkelingsdoelen en de vakoverschrijdende eindtermen, net zomin als de operationalisering ervan in de leerplannen en handboeken. Uit de PISA-resultaten blijkt dat zowel onze beste leerlingen als de grote middenmoot minder sterk beginnen te presteren. Uit de meest recente PISA-resultaten (2015) blijkt bovendien dat 17% van onze leerlingen het basisniveau niet haalt.

2.2. Doelstelling

Om elke leerling het best mogelijke onderwijs te bieden op maat van zijn talenten, interesses en mogelijkheden, is een modernisering van het secundair onderwijs nodig waarbij de sterke punten worden gekoesterd en de verbeterpunten weggewerkt.

Leerlingen moeten meer inzicht krijgen in wat ze kunnen. Ze moeten ontdekken wat hen interesseert en waar hun mogelijkheden liggen. Zo worden studiekeuzes in het secundair onderwijs weloverwogen keuzes, onafhankelijk van de sociaaleconomische of sociaal-culturele situatie van leerlingen.

De modernisering van het secundair onderwijs moet ervoor zorgen dat jongeren in het secundair onderwijs de nodige (sleutel)competenties ontwikkelen om op een kritische, maatschappijbetrokken, verantwoorde, autonome, creatieve, verdraagzame manier te kunnen participeren en bijdragen aan de samenleving. Het secundair onderwijs bereidt

¹ PISA

² Zie ook masterplan hervorming secundair onderwijs, 4 juni 2013, p. 4-12

jongeren ook goed voor op het functioneren op de arbeidsmarkt en/of het doorstromen naar het hoger onderwijs. In het secundair onderwijs wordt elke jongere uitgedaagd, zodat zoveel mogelijk jongeren een zo hoog mogelijk niveau kunnen halen en uitblinken in hun mogelijkheden.

Politieke context

Op 4 juni 2013 keurde de toenmalige Vlaamse Regering het **masterplan voor de hervorming van het secundair onderwijs** goed. Daarmee zette de Vlaamse Regering de koers uit voor het secundair onderwijs van de toekomst. Naast een beschrijving van de sterktes en verbeterpunten van het huidige Vlaamse secundair onderwijs, bevat het masterplan de doelstellingen van het secundair onderwijs en schetst het de maatregelen voor een hervorming van het secundair onderwijs.

In haar **regeerakkoord 2014-2019** nam de huidige Vlaamse Regering op dat het masterplan secundair onderwijs in dialoog met het onderwijsveld wordt uitgevoerd. In de **beleidsnota Onderwijs 2014-2019** wordt dat engagement verder geconcretiseerd.

De beleidsnota Onderwijs benadrukt dat het realiseren van kwaliteitsvol secundair onderwijs een gedeelde verantwoordelijkheid is van alle onderwijspartners. Er wordt gerekend op de expertise en inzet van de leraren, directies en schoolbesturen om de noodzakelijke modernisering te realiseren.

Op **31 mei 2016** keurt de Vlaamse Regering **twee conceptnota's** goed die de definitieve vorm geven aan de uitrol van het masterplan voor de hervorming van het secundair onderwijs en de krachtlijnen bevatten voor de modernisering van het secundair onderwijs: **conceptnota "Modernisering secundair onderwijs – maatregelen basisonderwijs en eerste graad"** en **conceptnota "Tweede en derde graad SO"**. De conceptnota's voorzien een pakket maatregelen om de overgang van het basis- naar het secundair onderwijs vlotter te laten verlopen. In de eerste graad van het secundair onderwijs wordt de algemene vorming versterkt en moeten alle leerlingen een vooropgesteld niveau halen. Naast de algemene vorming komt er een keuzegedeelte om nieuwe vakken te verkennen of andere uit te diepen. Waar nodig wordt hier ook verplichte remediëring voorzien. In de tweede en de derde graad komen er 8 studiedomeinen in plaats van 29 studiegebieden.

De Vlaamse Regering keurde op **13 januari 2017** het **addendum bij de conceptnota's 1^{ste}, 2^{de} en 3^{de} graad secundair onderwijs**. Het studietoelaatprogramma wordt met het addendum gebundeld in één schema met aandacht voor domeinen, onderwijsvormen en finaliteiten. Dit betekent dat studierichtingen voortaan duidelijk aangeven waarvoor een leerling wordt voorbereid: doorstromen naar het hoger onderwijs (ASO,TSO,KSO), doorstromen naar de arbeidsmarkt (BSO, BUSO OV3) of beide (TSO, KSO). Op die manier is een goede oriëntering en betere studiekeuze mogelijk. Het addendum vormt één geheel met de conceptnota's van 31 mei.

Op **24 maart 2017** keurde de Vlaamse Regering de **mededeling "Basisopties en pakketten in de 1ste graad, ordening Se-n-Se, detaillering studierichtingen arbeidsmarkterichte finaliteit, actualisering van het studietoelaatprogramma 2de en 3de graad so"** goed. Deze mededeling heeft de ambitie om met de matrix een volledig overzicht te bieden van het studietoelaatprogramma secundair onderwijs. Daarom zijn met de mededeling van 24 maart 2017 twee bijlagen bij de matrix gevoegd. Eén bijlage lijst het aanbod Se-N-Se-opleidingen op; een tweede detailleert het studietoelaatprogramma met

arbeidsmarktgerichte finaliteit in het gewoon secundair onderwijs. Naast BuSO OV3, krijgen ook BuSO OV1, OV2 en OV4 een plaats in de matrix.

Verder bevat de mededeling nog enkele aanpassingen en verfijningen met betrekking tot de eerste graad.

Binnen deze politieke context zijn alle beleidskeuzes met betrekking tot voorliggend dossier gemaakt. Er is bijgevolg geen vrije beleidsruimte om andere beleidskeuzes te overwegen. Voorliggende regeling geeft uitvoering aan de beleidskeuzes die in het kader van bovenvermelde politieke akkoorden zijn gemaakt voor wat de structuur en de organisatie van het secundair onderwijs betreft. In het kader van die uitvoering zijn een beperkt aantal operationele keuzes gemaakt die in de respectieve artikelen worden gemotiveerd. Gelet op deze beperkte vrije beleidsruimte is er geen reguleringsimpactanalyse (RIA) opgesteld, maar wél een Kind- en Jongere-effectenrapport (JoKER).

Aan de modernisering van het secundair onderwijs en aan bovenvermelde politieke context zijn ook andere aspecten verbonden die buiten het bestek van voorliggend voorontwerp van decreet vallen:

a) Inhoudelijke doelen van opleidingen : hier kan worden verwezen naar het parlementair debat dat momenteel loopt met betrekking tot het instrumentarium van eindtermen, ontwikkelingsdoelen, uitbreidingsdoelen Nederlands, beroepskwalificaties, curriculum-dossiers en leerplannen evenals het extern kwaliteitstoezicht daarop.

b) Financiering: de gewijzigde structuur en organisatie van het secundair onderwijs heeft geen impact op de berekening van de personeelsomkadering (pakket uren-leraar en globale puntenenveloppe) en op de berekening van de werkingsbudgetten voor de eerste graad, maar wel op die voor de tweede en derde graad. In de eerste graad wordt immers bij de berekening abstractie gemaakt van het criterium "basisopties", zodat de actualisatie van de lijst basisopties geen impact heeft. In de tweede en derde graad is er wel een impact op de financiering. Hiervoor zal nog een decretaal initiatief worden genomen.

c) Leerlingen: de toelatings- en overgangsvoorwaarden voor leerlingen evenals de studiesanctionering moeten worden herzien. Dit geldt voor alle leerjaren van de driegraden-structuur. De rechtsgrond hiervoor is echter al ingeschreven in de codex secundair onderwijs, nl. artikel 115, § 1, dat aan de Vlaamse Regering delegatie verleent om die regelingen te treffen. Alleszins impliceert de modernisering dat de toekomstige studiebewijzen worden gealigneerd op de Vlaamse kwalificatiestructuur rond beroeps- en onderwijskwalificaties (van niveaus 2 tot en met 4 voor het secundair onderwijs). Het is de bedoeling dat het eerstvolgend uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering op de modernisering, naast het opleidingsaanbod (cfr. hoger), ook de toelatings- en overgangsvoorwaarden en de studiebekrachtiging voor die eerste graad bevat. Op die wijze zijn de moderniseringsmaatregelen voor de eerste graad compleet en zal de start ervan in alle rechtszekerheid kunnen plaats vinden.

Inhoud

Planning van de uitvoering

De verdere uitvoering van het decreet wordt opgenomen in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de modernisering van het secundair onderwijs. Dit

ontwerp van besluit bevat zowel autonome bepalingen als bepalingen die volgende besluiten van de Vlaamse Regering wijzigen:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 6 december 2002 betreffende de organisatie van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 betreffende de studiegebieden en structuuronderdelen in het voltijds secundair onderwijs;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 houdende uitvoering van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 17 januari 2014 met betrekking tot programmering van structuuronderdelen in het voltijds gewoon secundair onderwijs.

Planning van de handhaving

De onderwijsinspectie staat in voor de kwaliteitsbewaking van de scholen. De wijze waarop dat gebeurt wordt geregeld in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs. Dit decreet zal worden aangepast aan de nieuwe manier van doorlichting. De onderwijsinspectie ontwikkelde samen met de netten, de pedagogische begeleidingsdiensten, vakorganisaties, leraren en andere onderwijspartners een nieuw referentiekader. Dit kader vormt de basis voor inspectie 2.0: een nieuwe manier van doorlichten die van start gaat op 1 september 2018. Het beoogt de kwaliteitsverwachtingen duidelijker te maken voor de scholen.

3. Totstandkomingsprocedure

Screeningen studieaanbod voltijds gewoon secundair onderwijs

Het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) screende in 2015 de basisopties van het tweede leerjaar van de eerste graad, de beroepenvelden van het beroepsvoorbereidend leerjaar en de studierichtingen van de tweede en derde graad van het voltijds gewoon secundair onderwijs die in 29 studiegebieden zijn ondergebracht.

Ouderpanel – Koning Boudewijnstichting

Om de stem van ouders te kennen liet Vlaams minister bevoegd voor Onderwijs, Hilde Crevits, in het najaar 2015 een ouderpanel organiseren door de Koning Boudewijnstichting. De minister wou van ouders weten wat ze verwachten van het secundair onderwijs. 24 ouders met diverse achtergrond discussieerden samen over wat jongeren moeten kennen en kunnen aan het einde van het secundair onderwijs en over hoe ervoor gezorgd kan worden dat jongeren goede keuzes maken.

Adviezen conceptnota eerste graad

Op 15 september 2016 maakte de VLOR zijn "Advies over de conceptnota modernisering secundair onderwijs: maatregelen basisonderwijs en eerste graad" bekend.

De SERV formuleerde op 21 september 2016 een beknopt advies op hoofdlijnen over de conceptnota eerste graad. Daarin gaat de SERV in op de doelstellingen van de modernisering, de functie van de eerste graad, de differentiatie, de attestering en de studiekeuzebegeleiding.

Consultatieronde conceptnota tweede en derde graad

In uitvoering van het masterplan hervorming secundair onderwijs van 4 juni 2013 werd de matrix, zoals vastgelegd in de conceptnota "Tweede en derde graad SO" van 31 mei 2016 op volledigheid, inhoudelijke consistentie en invoerbaarheid met de stakeholders (onderwijsverstrekkers, vakbonden, socio-economische partners, ...) geëvalueerd en afgetoetst. Hiervoor werden in juni 2016 consultatietafels georganiseerd waarop de conceptnota "Tweede en derde graad SO" van 31 mei 2016 werd toegelicht. De stakeholders kregen vervolgens tot half september 2016 de tijd om hun schriftelijke reactie te bezorgen. Meer dan 30 reacties werden ontvangen. Na deze eerste schriftelijke ronde, volgden nog mondelinge consultaties van een aantal sectoren, meestal samen met de onderwijsverstrekkers. Op basis van deze reacties werd de matrix aangepast.

Adviezen addendum conceptnota's 2017

De VLOR formuleerde op 21 februari 2017 zijn "Advies over de modernisering van het aanbod in het secundair onderwijs".

Op 28 februari 2017 maakte de SERV zijn "Advies over de modernisering secundair onderwijs. Addendum conceptnota's 1^{ste}, 2^{de} en 3^{de} graad" bekend.

B. Toelichting bij de artikelen

Decreet tot wijziging van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft de modernisering van de structuur en de organisatie van het secundair onderwijs

De wijzigingen worden in de codex secundair onderwijs geregeld. De codex secundair onderwijs omvat de integrale regelgeving voor het gewoon secundair onderwijs, met uitzondering van het deeltijds beroepssecundair onderwijs, en het buitengewoon secundair onderwijs. De decreetgever wil hiermee – met het oog op transparantie en toegankelijkheid – alle bepalingen bundelen in één regelgevend kader. Op termijn wenst de decreetgever de regelgeving voor het secundair onderwijs in een volwaardig niveaudecreet op te nemen.

Het deeltijds beroepssecundair onderwijs wordt geregeld door het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken. De wijzigingen die betrekking hebben op het deeltijds beroepssecundair onderwijs worden in het voorontwerp van decreet betreffende het duaal leren, geregeld.

Artikel 1

Dit artikel geeft aan dat het voorliggend decreet een Gemeenschapsbevoegdheid regelt. Het behoort tot de bevoegdheid van de minister van Onderwijs van de Vlaamse Regering om de organisatie en de structuur van het secundair onderwijs dat erkend en/of gefinancierd/gesubsidieerd wordt door de Vlaamse Gemeenschap te regelen.

Artikel 2

Dit artikel heeft betrekking op invoering, opheffing of vervanging van begripsomschrijvingen. Voor een aantal daarvan zal dat geleidelijk gebeuren, parallel aan de invoering van de gemoderniseerde structuur:

1° het begrip 'beroepenveld' wordt op 1 september van het tweede implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur opgeheven. Dit begrip wordt in de gemoderniseerde structuur vervangen door 'basisoptie';

2° de definitie van het begrip 'beroepskwalificatie' wordt bij de inwerkingtreding van voorliggend decreet ingevoerd in het begrippenkader van de codex secundair onderwijs. Dit begrip wordt doorheen de codex secundair onderwijs en ook in voorliggend decreet meermaals gebruikt. In de definitie van het begrip 'beroepskwalificatie' wordt verwezen naar het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur waarin het begrip 'beroepskwalificatie' wordt omschreven;

3° het begrip 'finaliteit' wordt vanaf 1 september van het derde implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur ingevoerd als één van de drie dimensies van de nieuwe indeling van het studieraanbod van de tweede en derde graad secundair onderwijs;

4° worden opgeheven:

- de begrippen 'modulair stelsel' en 'module' op 1 september van het zevende implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur gezien de stopzetting van het experiment modularisering en het feit dat de transitieperiode tijdens de welke de gemoderniseerde structuur geleidelijk wordt opgebouwd en de huidige structuur geleidelijk wordt afgebouwd, met het zevende implementatiejaar ten einde loopt;

- het begrip "overheveling" op 1 september van het derde implementatiejaar omdat die techniek tot herschikking van het studieraanbod verdwijnt;

- het begrip 'PAV' op 1 september van het zevende implementatiejaar aangezien het momenteel voorkomt in de vakkenlijst van de basisvorming en er binnen de modernisering aan basisvorming decretaal geen vakken meer worden gekoppeld. De transitieperiode tijdens de welke de gemoderniseerde structuur geleidelijk wordt opgebouwd en de huidige structuur geleidelijk wordt afgebouwd, loopt met het zevende implementatiejaar ten einde. PAV als vakbenaming valt evenwel niet weg en blijft opgenomen in de regelgeving op de vakbenamingen en vakkenrubricering;

- het begrip 'specifiek structuuronderdeel' bij de inwerkingtreding van voorliggend decreet aangezien het momenteel al zonder voorwerp is;

- het begrip 'studiegebied' op 1 september van het zevende implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur aangezien dit begrip op dat ogenblik geen deel meer uitmaakt van de structuur van de tweede en derde graad secundair onderwijs. De transitieperiode tijdens de welke de gemoderniseerde structuur geleidelijk wordt opgebouwd en de huidige structuur geleidelijk wordt afgebouwd, loopt met het zevende implementatiejaar ten einde;

5° de definitie van het begrip 'onderwijskwalificatie' wordt bij de inwerkingtreding van voorliggend decreet ingevoerd in het begrippenkader van de codex secundair onderwijs. Dit begrip wordt doorheen de codex secundair onderwijs en ook in voorliggend decreet meermaals gebruikt. In de definitie van het begrip 'onderwijskwalificatie' wordt verwezen naar het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur waarin het begrip 'onderwijskwalificatie' wordt omschreven;

6° de definitie van het begrip 'optie' wordt op 1 september van het zevende implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur vervangen door een definitie waarmee dit begrip beperkt wordt tot de opleiding verpleegkunde van het hoger

beroepsonderwijs. Het begrip 'optie' zal immers geen deel meer uitmaken van de gemoderniseerde structuur van het secundair onderwijs;

7° het begrip 'pakket' wordt op 1 september van het tweede implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur ingevoerd. Een pakket bestaat uit één of meer vakken waarmee de doelen van de overeenstemmende basisoptie in het tweede leerjaar (zowel A als B) van de eerste graad kunnen worden gerealiseerd;

8° de bestaande definitie van structuuronderdeel in de codex wordt op 1 september van het derde implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur vervangen aangezien binnen de modernisering er geen koppeling meer mogelijk is met de overheveling van structuuronderdelen; het instrument van de overheveling valt immers weg;

9° het begrip 'studiedomein' wordt ingevoerd vanaf 1 september van het derde implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur als één van de drie dimensies van de nieuwe indeling van het studieaanbod van de tweede en derde graad secundair onderwijs;

10° het begrip 'studierichting' wordt ingevoerd vanaf 1 september van het derde implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur van het secundair onderwijs;

11° de schrapping van een tekstgedeelte in de definitie van 'voltijds secundair onderwijs' houdt in dat het maximum aantal gefinancierde lesuren dat een wekelijkse lessentabel in het gewoon secundair onderwijs en opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs mag omvatten, wegvalt. Scholen kunnen vandaag reeds dit maximum overschrijden (door samenzettingen, financiering via eigen middelen, ...). Deze schrapping biedt scholen in theorie meer beweegruimte en gaat in bij de inwerkingtreding van voorliggend decreet.

12° het begrip vakkencluster wordt ingevoerd vanaf 1 september van het eerste implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur van het secundair onderwijs. Een vakkencluster is een groep van twee of meer vakken die zijn vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 1989 tot vaststelling van de algemene vakken, de kunstvakken, de technische vakken en de praktische vakken in de instellingen voor voltijds secundair onderwijs en in de instellingen voor voltijds secundair onderwijs die als centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs fungeren, georganiseerd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, met uitzondering van de instellingen voor buitengewoon secundair onderwijs. Een onderwijsverstrekker kan ervoor kiezen om met vakken en/of vakkenclusters te werken. Het is dus niet de bedoeling om met het begrip vakkencluster aan het voormeld besluit, dat alle mogelijke vakbenamingen en vakrubriceringen vastlegt, te raken. Dit gegeven is belangrijk omdat voormeld besluit de basis vormt voor de personeelsregelgeving op de opdrachten van het onderwijzend personeel.

Artikel 3, 41 en 43

Dit artikel wijzigt de benamingen van het tweede leerjaar van de eerste graad van het gewoon secundair onderwijs. De bestaande termen "tweede leerjaar" en "beroepsvoorbereidend leerjaar" worden vervangen door "tweede leerjaar A" en "tweede leerjaar B" zoals opgenomen in de conceptnota's die de modernisering van het secundair onderwijs vormgeven. Het begrip "beroepenveld" wordt vervangen door "basisoptie". Deze naamswijzigingen komen de transparantie van de structuur van de eerste graad ten goede.

De A- en B-stroom worden nu zowel in het eerste als in het tweede leerjaar duidelijk onderscheiden.

Artikel 4

Dit artikel betreft een technische wijziging. De financiële sanctiebepaling wordt vereenvoudigd zonder inhoudelijke wijziging. Zo wordt de expliciete opsomming van de verschillende structuuronderdelen vervangen door het begrip 'structuuronderdeel' dat gedefinieerd wordt in artikel 3 van de codex secundair onderwijs. Ook wordt het begrip 'rationalisatie' geschrapt omdat de bedoelde sanctie enkel betrekking heeft op de oprichting van scholen of structuuronderdelen ervan waarop enkel programmatieregels als dusdanig van toepassing zijn.

Artikel 5

De modernisering van het secundair onderwijs biedt aan schoolbesturen ruime autonomie om hun scholen te organiseren. De decreetgever hecht veel belang aan een goede informatieverstrekking ten aanzien van leerlingen en ouders over de gefaseerde implementatie van de modernisering van het secundair onderwijs en wat die concreet voor hen betekent, zowel op Vlaams niveau als op schoolniveau.

Op schoolniveau is het schoolbestuur verantwoordelijk voor een goede communicatie over de modernisering van het secundair onderwijs in het algemeen en het effect van de uitrol ervan op de structuur en organisatie van het onderwijsaanbod in de school in kwestie. Om deze communicatie naar leerlingen en ouders toe te waarborgen bepaalt dit artikel dat het schoolbestuur in voorkomend geval die informatie verstrekt, aansluitend bij het schoolreglement.

Artikel 6 en 7

De modernisering van het secundair onderwijs kent een progressieve inwerkingtreding, leerjaar na leerjaar te beginnen met het eerste leerjaar. Dergelijk scenario is inherent aan elke onderwijshervorming met rechtstreekse repercussies op leerlingen. Dit impliceert dat tal van codexbepalingen geleidelijk uitdoven en andere geleidelijk ingaan, gespreid over zes schooljaren vanaf de startdatum van de modernisering. Omwille van transparantie en leesbaarheid is er bewust voor gekozen om deze omschakeling tekstueel niet binnen de bestaande artikelen te verwerken, maar om voor de onderdelen "structuur en organisatie op macro niveau" en "lessenrooster" telkens twee aparte afdelingen te voorzien.

De ene afdeling bevat dan - in een transitieperiode - de huidige en uitdovende bepalingen, en de andere afdeling de geleidelijk van kracht wordende nieuwe bepalingen. Na verloop kan de transitie-afdeling worden opgeheven vermits zonder voorwerp.

Met deze artikelen wordt de transitieperiode voor de bepalingen met betrekking tot de structuur en de organisatie op macro niveau geregeld.

Artikel 8 tot en met 15

Met dit artikel wordt in deel IV., titel 1., hoofdstuk 1. van de codex secundair onderwijs een nieuwe afdeling 1/1 ingevoegd die bestaat uit de artikelen 133/1 tot en met 133/7. Hierna volgt een toelichting bij elk van deze artikelen.

Art. 133/1.

Dit artikel regelt de uitrol van de modernisering van de modernisering van het secundair onderwijs. Gelet op de impact van de modernisering op de schoolloopbanen van leerlingen en met het oog op het waarborgen van de studiecontinuïteit wordt de modernisering progressief, leerjaar na leerjaar, uitgerold te beginnen met het eerste leerjaar. De datum waarop de uitrol van start zal gaan, wordt door de Vlaamse Regering bepaald.

Art. 133/2.

De gradenstructuur van voltijds gewoon secundair onderwijs en het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 4, blijft behouden.

Art. 133/3.

Dit artikel legt de structuur van het tweede leerjaar van de eerste graad vast in uitvoering van de conceptnota "Modernisering secundair onderwijs – maatregelen basisonderwijs en eerste graad" van 31 mei 2016, het addendum bij de conceptnota's 1ste, 2de en 3de graad secundair onderwijs van 13 januari 2017 en de mededeling aan de Vlaamse Regering van 24 maart 2017.

Zowel in het tweede leerjaar A als in het tweede leerjaar B worden basisopties en, voor sommige basisopties, pakketten onderscheiden. Sommige basisopties kunnen via een 'pakket' worden ingevuld. Een 'pakket' bestaat uit een of meerdere vakken waarmee doelen worden gerealiseerd.

Daar waar in het tweede leerjaar A de leerling één basisoptie of één pakket kiest, kan hij in het tweede leerjaar B tot maximaal 3 basisopties of pakketten combineren. Er worden ook basisopties als 'niche-basisoptie' aangeduid. Met 'niche-basisoptie' wordt bedoeld dat het aanbod van de desbetreffende basisoptie aan beperkingen of voorwaarden is gekoppeld vanuit macrodoelmatigheid. Hiermee wordt ruimte gecreëerd voor uniciteit in het studieaanbod van het secundair onderwijs én wordt een rationele inplanting van uniek studieaanbod in het Vlaamse secundair onderwijslandschap bewaakt.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om zowel voor het tweede leerjaar A als het tweede leerjaar B telkens de basisopties vast te leggen, te bepalen welke basisopties niche-opties zijn en welke beperkingen of voorwaarden er aan zijn verbonden. Ook zal de Vlaamse Regering aangeven welke basisopties via een pakket kunnen worden aangeboden, welke van die pakketten niche-pakketten zijn en hoeveel scholen die niche-pakketten mogen organiseren.

Art. 133/4.

Dit artikel legt in een eerste paragraaf de nieuwe indeling van het studieaanbod van de tweede en derde graad (= de matrix) vast conform de conceptnota "Tweede en derde graad SO" van 31 mei 2016, het addendum van 13 januari 2017 bij de conceptnota's 1ste, 2de en 3de graad secundair onderwijs en de mededeling aan de Vlaamse Regering van 24 maart 2017.

Deze matrix is het resultaat van de evaluatie en de aftoetsing met de stakeholders (onderwijsverstrekkers, vakorganisaties, socio-economische partners, VLHORA, VLIR, directies en schoolbesturen, ...). (Zie ook algemene toelichting).

De matrix is opgebouwd volgens drie dimensies: studiedomeinen, finaliteiten en onderwijsvormen. Uit het addendum van 13 januari 2017: "(...) Hierbij is een studiedomein

een inhoudelijk samenhangend thematisch geheel dat van abstract tot praktisch geordende studierichtingen bevat. De onderwijsvormen ASO/TSO/KSO/BSO blijven bestaan. Een finaliteit geeft aan waartoe de studierichtingen prioritair voorbereiden. We onderscheiden drie finaliteiten: doorstroom naar hoger onderwijs, zowel doorstroom naar hoger onderwijs als naar arbeidsmarkt én doorstroom naar de arbeidsmarkt. Binnen de finaliteit doorstroom zijn de ASO-studierichtingen studiedomeinoverschrijdend, de studierichtingen in KSO en TSO studiedomeingebonden.(..)"

Bij de afbakening van de studiedomeinen is gezocht naar een evenwicht tussen herclustering van inhoudelijke verwante studiegebieden in studiedomeinen en transparantie van het aanbod in studiedomeinen. Er is ook rekening gehouden met de resultaten van de consultaties over de matrix. Dit verklaart waarom de uiteindelijke lijst van studiedomeinen verschilt van deze die in de conceptnota van 31 mei 2016 was vastgelegd.

De uitzonderlijke situatie dat ASO-studierichtingen van de finaliteit doorstroom domeinoverschrijdend zijn, wordt in de codex uitdrukkelijk ingeschreven.

Net zoals bij de basisopties van het tweede leerjaar van de eerste graad worden ook in de tweede en derde graad studierichtingen als niche-studierichtingen aangeduid.

Wat het derde leerjaar van de derde graad betreft, wordt het huidige onderscheid tussen de specialisatiejaren BSO, het naamloos leerjaar, de Se-n-Se-opleidingen TSO en KSO en de voorbereidende jaren hoger onderwijs (ASO en KSO) opgeheven. Zoals bepaald in de bijlage 1 bij de mededeling aan de Vlaamse Regering van 24 maart 2017 zal het aanbod van Se-n-Se-opleidingen ingedeeld worden in Se-n-Se-opleidingen als beroepsgerichte specialisatie en Se-n-Se-opleidingen die voorbereiden op het hoger onderwijs.

Zoals in de mededeling aan de Vlaamse Regering van 24 maart 2017 opgenomen, is het de ambitie van de matrix om een volledig overzicht te bieden van het studieaanbod secundair onderwijs. Daarom bevat de matrix ook het studieaanbod van het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd en het studieaanbod van het buitengewoon secundair onderwijs, opleidingsvorm 3. Ook het buitengewoon secundair onderwijs opleidingsvormen 1 en 2 worden in de matrix opgenomen maar buiten de ordening volgens de drie dimensies. Het onthaaljaar wordt niet gevat door de matrix. De Se-n-Se-opleidingen worden niet aan onderwijsvormen gekoppeld.

Visueel ziet de structuur van de matrix er als volgt uit:

	Finaliteit Doorstroom		Dubbele finaliteit (doorstroom / arbeidsmarkt)	Finaliteit Arbeidsmarkt		BuSO beschermd arbeids- milieu / dagbesteding
	Domein- overschrijdend ASO (°)	Domein- gebonden TSO/KSO (°)		(D)BSO (°)	BuSO OV3	
TAAL EN CULTUUR						
STEM						
KUNST EN CREATIE						
LAND- EN TUINBOUW						
ECONOMIE EN ORGANISATIE						
MAATSCHAPPIJ EN WELZIJN						
SPORT						
VOEDING EN HORECA						

In de tweede paragraaf van voorliggend artikel worden de structuuronderdelen van het secundair onderwijs gekoppeld aan een kwalificatie met overeenkomstig niveau binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur.

Art. 133/5.

Dit artikel bepaalt de concordantieregels om op schoolniveau van het huidige naar het nieuwe studietoeraanbod over te stappen. Om de continuïteit van het studietoeraanbod op schoolniveau te waarborgen, voorziet voorliggend artikel dat de omzetting naar één basisoptie of structuuronderdeel een recht is en geen programmatie.

Art. 133/6.

Dit artikel voorziet dat het studietoeraanbod van het secundair onderwijs omwille van maatschappelijke, onderwijskundige, technologische of andere ontwikkelingen of omwille van arbeidsmarktbehoeften kan worden gewijzigd. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd hiervoor een procedure uit te werken.

Het studietoeraanbod moet actueel blijven. Daarom bepaalt dit artikel ook dat het studietoeraanbod periodiek (uiterlijk om de vijf schooljaren vanaf het tweede implementatiejaar) worden alle structuuronderdelen gescreend op actualiteitswaarde. Waar nodig worden structuuronderdelen dan bijgesteld. De procedure hiertoe wordt ook door de Vlaamse Regering verder uitgewerkt.

Art. 133/7.

Dit artikel voorziet voor Se-n-Se-opleidingen als beroepsgerichte specialisatie de mogelijkheid om ook een duurtijd te hebben van drie semesters. Voor bepaalde Se-n-Se-opleidingen blijkt hier vraag naar te zijn. De organisatie van deze Se-n-Se-opleidingen wordt nog verder geflexibiliseerd door het voorzien van twee startmomenten.

Artikel 16 en 17

Deze artikelen bepalen dat de huidige toegelaten gradenstructuur in hoofde van een school blijft behouden. Schoolbesturen kiezen hoe ze hun scholen organiseren, rekening houdend met de vastgelegde programmatieregels.

Wat de tweede en de derde graad betreft, zal conform het addendum bij de conceptnota's 1ste, 2de en 3de graad secundair onderwijs van 13 januari 2017 elk schoolconcept "(...) gebaseerd op de matrix, zowel verticaal (met alleen doorstroomrichtingen (domeinoverschrijdend en/of domeingebonden) of alleen studierichtingen met dubbele finaliteit (doorstroom/arbeidsmarktgericht) of alleen arbeidsmarktgerichte studierichtingen) als horizontaal (studierichtingen uit elk van de finaliteiten van een domein) als een combinatie van beide (studieaanbod over de domeinen heeft in elk van de finaliteiten) (...)" mogelijk zijn.

Hoewel er dus verschillende organisatiemodellen van een school kunnen zijn, worden drie schoolconcepten expliciet gedefinieerd. De begrippen "domeinschool", "campusschool" en "verticale school" worden omschreven vanuit het studieaanbod en vanuit de geografische implanting van de betrokken school (cfr. regeling inschrijvingsrecht art 110/1 van de codex).

Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het masterplan hervorming secundair onderwijs dat bepaalt dat domein- en campusscholen via incentives worden aangemoedigd. In de conceptnota "Bestuurlijke optimalisatie" van 27 mei wordt een eerste invulling gegeven aan die incentives: "(...) Als een SBK of een VVS zijn scholen organiseert als domein- of campusscholen kunnen zij prioritair aan bod komen voor financiële stimuli voor moderne en kwaliteitsvolle technische uitrusting in technische en beroepsgerichte opleidingen. (...) "

Het betrokken artikel 134 van de codex secundair onderwijs, dat thans wordt vervangen, formuleert de mogelijke onderwijsstructuur van een voltijds secundaire school niet langer vanuit de school als dusdanig maar wel vanuit de structuur van het voltijds gewoon secundair onderwijs. Aangezien de opleiding verpleegkunde niet behoort tot het voltijds gewoon secundair doch wel het hoger beroepsonderwijs, wordt deze opleiding in dit artikel niet vermeld.

Artikel 18

Sedert de invoering van de Se-n-Se TSO/KSO in 2009 kunnen deze opleidingen om allerlei redenen samenwerkingsverbanden sluiten met andere opleidingsverstrekkers en het bedrijfsleven. Aan deze faciliteit wordt niet geraakt, integendeel: ze wordt uitgebreid naar alle Se-n-Se-opleidingen die beroepsgericht specialiseren.

Artikel 19 en 20

Zie toelichting bij artikel 6 en 7

Artikel 22 tot en met 29

Met dit artikel wordt in deel IV., titel 1., hoofdstuk 1. van de codex secundair onderwijs een nieuwe afdeling 4/1 ingevoegd die bestaat uit de artikelen 157/2 tot en met 157/8. Hierna volgt een toelichting bij elk van deze artikelen.

Art. 157/2

Zie toelichting bij *artikel 133/1*.

Art. 157/3 tot en met 157/8.

Tegenover elk structuuronderdeel staat een wekelijks lessenrooster, samengesteld uit vakken(clusters) en lesuren. De huidige vakbenamingen en vakrubricering (AV, TV, KV en PV) blijven van toepassing. Niet in het minst is dit belangrijk voor de verdeling van de lesopdrachten en de eraan verwante regelgeving inzake bekwaamheidsbewijzen, prestatienoemers en salarisschalen voor het onderwijzend personeel.

Ook aan het principe van de basisvorming, dat onderdeel is van het lessenrooster, wordt niet getornd. Echter, met uitzondering van het levensbeschouwelijk onderricht en het onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers, legt de overheid niet langer vast uit welke vakken die basisvorming moet zijn opgebouwd. De overheid beperkt zich tot het stellen dat basisvorming gelijk is aan het geheel van de toepasbare eindtermen. De koppeling van de doelen aan vakken behoort – conform het masterplan hervorming secundair onderwijs – tot de bevoegdheden van de leerplanmakers.

Anderzijds acht de overheid het opportuun om in de eerste graad een minimum aantal uren basisvorming te blijven vooropstellen. Zo wil de overheid garanderen dat binnen het wekelijkse lessenrooster voldoende lesuren besteed worden aan de basisvorming. Voor het tweede leerjaar worden die minima in vergelijking met de huidige minima zelfs opgetrokken (voor het tweede leerjaar A: +1u en voor het tweede leerjaar B: +4u ten opzichte van de huidige situatie).

Ook worden de wekelijkse lesuren bepaald voor de basisopties (desgevallend ingevuld via pakketten) van het tweede leerjaar A respectievelijk B en minima wekelijkse lesuren differentiatie in alle leerjaren van de eerste graad. Wat lesuren differentiatie zijn en hoe ze kunnen worden ingevuld, wordt eveneens omschreven. De lesuren differentiatie kunnen namelijk worden ingevuld als verdieping of remediëring van onderdelen van de basisvorming of als verdieping in klassieke talen en worden niet – zoals in de conceptnota van 31 mei 2016 en het addendum van 13 januari 2017 – geoperationaliseerd in 9 differentiatiepakketten. Immers, in het geval van remediëring moeten scholen in staat zijn om voor elk onderdeel van de basisvorming ondersteuning aan te bieden of op te leggen aan de leerling die deze remediëring nodig heeft. Daarom voorziet artikel 157/7 dat een school die remediërende differentiatiepakketten aanbiedt waaraan de leerlingen behoefte hebben. In het geval van verdieping biedt de school – conform de conceptnota's – minstens twee differentiatiepakketten aan.

Tot slot wordt bepaald dat de klassenraad voor een leerling remediëring kan verplichten of de leerling, na het eerste leerjaar, de toegang tot een of meer basisopties (of pakketten ervan) in het tweede leerjaar kan ontfangen.

Artikel 21, 30 en 31

CLIL, het systeem waarbij een deel van het wekelijks lessenrooster onder bepaalde voorwaarden in het Frans, Engels of Duits kan worden onderwezen, blijft onverkort

vigeren. De desbetreffende en ongewijzigde bepalingen worden in de codex in een afzonderlijke afdeling ondergebracht.

Artikel 32 en 58

Sedert 2000 loopt in het gewoon en buitengewoon beroepssecundair onderwijs een experiment modularisering in een beperkt aantal scholen. Binnen het gemoderniseerd secundair onderwijs verdwijnt de relevantie van een gelijktijdig lopend experiment en wordt het stopgezet op 1 september van het zevende implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur. De transitieperiode tijdens de welke de gemoderniseerde structuur geleidelijk wordt opgebouwd en de huidige structuur geleidelijk wordt afgebouwd, loopt met het zevende implementatiejaar ten einde.

Het experiment, met alle bestaande organisatiemodaliteiten, blijft echter van kracht voor de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs dat door scholen voor voltijds secundair onderwijs wordt georganiseerd. Deze opleiding wordt immers niet gevat door de gemoderniseerde structuur van het secundair onderwijs. Dit moet samen worden gezien met het volgend artikel waaruit volgt dat de nieuwe programmatieregels enkel gelden voor het voltijds gewoon secundair onderwijs en niet voor de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs. Elke eventuele wijziging voor die opleiding zal onderdeel vormen van decreetgeving hoger onderwijs waarin het hoger beroepsonderwijs is ingeschaald.

Artikel 33 tot en met 39

In afwachting van de modernisering van het voltijds gewoon secundair onderwijs gold aanvankelijk een programmatiestop die enkele jaren terug werd stopgezet en vervangen door stringente programmatiemogelijkheden. Dit betekent dat er nog talloze opleidingen niet programmeerbaar zijn. Het is logisch dat een geactualiseerd opleidingsaanbod wél programmeerbaar is, mits een zekere sturing door de overheid.

Voorliggende artikelen moeten worden samen gelezen en omvatten het geheel van programmatienormen voltijds gewoon secundair onderwijs. Daarbij moet een onderscheid worden gemaakt tussen bepalingen die vigeren binnen het gemoderniseerd secundair onderwijs en bepalingen die vigeren in de aanloop naar de modernisering en bijgevolg een tijdelijk karakter hebben. De **uitgangspunten** daarbij zijn de volgende:

1° Op basis van de matrix en de concordanties van bestaande naar nieuwe structuuronderdelen moeten de onderwijsverstrekkers in hun lokaal programmatiebeleid kunnen anticiperen op en zich zetten naar de onderwijsstructuur, naar het opleidingsaanbod en naar het daaruit volgend geambieerd schoolconcept van de toekomst. Het onderwijsveld is hiervoor absoluut vragende partij. Eén uitzondering: hoewel logistiek-technisch de zaak anders wordt geformuleerd, verandert er niets voor wat het eerste leerjaar A en B betreft; zowel vóór als na de modernisering zijn en blijven beide structuuronderdelen zonder meer vrij programmeerbaar. 2° Om én de doorloop van programmatiedossiers én de rechtszekerheid voor de betrokken schoolbesturen te bevorderen, worden vervaltermijnen gelanceerd. Een aanvraag of melding van programmatie na de vastgelegde limietdatum is onontvankelijk. Daartegenover staat dat ook voor de beslissing van de Vlaamse Regering een uiterste (maar niettemin haalbare) datum is vooropgesteld. Bij overschrijding hiervan is de programmatie van rechtswege goedgekeurd. Over wat het werken met vervaltermijnen precies inhoudt, zullen schoolbesturen en scholen expliciet en duidelijk worden geïnformeerd.

3° In die gevallen waar de Vlaamse Regering over een programmatie moet beslissen, met uitzondering van de overgangssituatie "studiecontinuïteit" zoals hieronder beschreven, is die beslissing afhankelijk van een reeks strikte criteria: vraag en aanbod, waarborgen van vrije keuze en studiecontinuïteit voor leerlingen en, afhankelijk van het geval, samenwerking met de bedrijfswereld en infrastructuurvoorzieningen. Ook de afspraken met andere lokale onderwijsinrichters zoals VDAB, Syntra, secundair volwassenenonderwijs, ... , zijn van belang. Die gemeenschappelijke criteria moeten stroomlijning in de besluitvorming verzekeren.

Rekening houdend met al het voorgaande zijn **de regels voor mogelijke programmatie** de hierna volgende:

1° Binnen het gemoderniseerd secundair onderwijs zijn vrij programmeerbaar, behoudens niche:

- a) alle structuuronderdelen van de eerste graad;
- b) structuuronderdelen die toelaten een domeinschool te worden;
- c) structuuronderdelen binnen het studiedomein van een domeinschool.

2° Binnen het gemoderniseerd secundair onderwijs zijn alle structuuronderdelen die niet onder 1° ressorteren programmeerbaar na adviesprocedures en mits goedkeuring door de Vlaamse Regering, na advies van diverse instanties en op basis van een reeks strikte criteria: vraag en aanbod, waarborgen van vrije keuze en studiecontinuïteit voor leerlingen en, afhankelijk van het geval, samenwerking met de bedrijfswereld en infrastructuurvoorzieningen spelen in de programmatie een cruciale rol. Ook de afspraken die met andere lokale opleidingsactoren zijn gemaakt zoals VDAB, Syntra, secundair volwassenenonderwijs, ... , zijn van belang.

3° In afwachting van de modernisering kan, na adviesprocedures en mits goedkeuring door de Vlaamse Regering, een structuuronderdeel van het huidig opleidingsaanbod van de derde graad (voor BSO ook het derde leerjaar van de derde graad) worden geprogrammeerd omwille van studiecontinuïteit voor leerlingen die moet leiden naar een diploma van secundair onderwijs.

4° In afwachting van de modernisering kan, na adviesprocedures en mits goedkeuring door de Vlaamse Regering, een structuuronderdeel van het huidig opleidingsaanbod van de tweede of derde graad worden geprogrammeerd als het schoolbestuur precies aangeeft hoe dit structuuronderdeel bij de invoering van de modernisering wordt geconcordeerd. Het schoolbestuur zal zich hierbij baseren op de concordantietabellen die de Vlaamse Regering in het uitvoeringsbesluit op de modernisering heeft vastgelegd.

5° In afwachting van de modernisering en zolang de concordantietabellen voor het derde leerjaar van de derde graad niet zijn vastgelegd, kan een structuuronderdeel van het huidig opleidingsaanbod van voormeld leerjaar voorwaardelijk vrij worden geprogrammeerd zoals het is voorzien in het programmatiebesluit van de Vlaamse Regering van 17 januari 2014 dat momenteel van kracht is. Concordanties kunnen maar worden uitgewerkt als de nieuwe structuuronderdelen (i.c. Se-n-Se) in de matrix zijn opgenomen, wat vooralsnog niet het geval is omdat het onderzoek en de voorbereiding ervan nog aan gang zijn. Anderzijds is het niet opportuun om, zelfs tijdelijk, een absolute programmatiestop voor het derde

leerjaar van de derde graad in te voeren. Vandaar wordt er teruggegrepen naar de thans bestaande regelgeving.

Afsluitend wordt aangestipt dat de programmaties, vermeld in 1° en 2°, een definitief karakter hebben, en de programmaties, vermeld in 3° tot en met 5°, beperkt blijven tot een overgangperiode en op termijn in de codex kunnen worden weggeschreven.

Artikel 40

In tegenstelling tot de programmatienormen voor de overige structuuronderdelen, blijven die voor het onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers ongewijzigd. Het onthaaljaar wordt niet gevat door de modernisering van het secundair onderwijs.

Artikel 42

De techniek van overheveling van de eerste graad of van een of meer studiegebieden tussen scholen valt weg. Overheveling werd destijds gelanceerd om het studieaanbod van scholen te rationaliseren en optimaliseren. De nieuwe set programmatie-regels die ingevoerd wordt, biedt voldoende opportuniteiten om dezelfde doelstellingen te bereiken. Daarenboven valt op termijn het ordeningsprincipe "studiegebied" weg, waardoor automatisch het begrip "overheveling" uitgehold wordt.

Artikel 44

De codex laat toe dat de overheid optreedt ten aanzien van scholen die manifest veel uren-leraar afwenden van de B-stroom en het beroepssecundair onderwijs. Deze bepaling wordt geactualiseerd op 1 september van het tweede implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur in functie van de nieuwe structuurterminologie.

Artikel 45 tot en met 47

Met betrekking tot de bepalingen die de specifieke omkadering regelen van het varend personeel in maritieme scholen, wordt de benaming op 1 september van het vijfde implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur van de betrokken opleiding omgezet naar de nieuwe benaming uit de matrix.

Artikel 48

Het betreft een technische aanpassing. Alle opleidingen van het derde leerjaar van de derde graad worden vanaf 1 september van het zevende implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur geduid door de term "Se-n-Se".

Artikel 49 tot en met 53 en artikel 57

In opleidingsvorm 3 van het buitengewoon secundair onderwijs wordt een "samenhangend geheel van opleidingen" als constructie vanaf 1 september van het derde implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur opgeheven omdat het niet compatibel is met de matrix secundair onderwijs. De matrix is gebaseerd op het principe dat elk structuuronderdeel op zich staat en dus geen combinatie van opleidingen die een groter geheel vormen toelaat.

Artikel 54

De codex wordt aangepast aan de reële situatie dat in de integratiefase van opleidingsvorm 3 het aantal lesuren per week 38 bedraagt. De facultatieve integratiefase omvat een alternerende beroepsopleiding waarin vorming op school en werkervaring in een bedrijf worden gecombineerd.

Artikel 55 en 56

Naar analogie met wat hoger voor het gewoon secundair onderwijs is vermeld, wordt het opleidingsaanbod van opleidingsvorm 3 gemoderniseerd en geïntegreerd in de matrix vanaf 1 september van het derde implementatiejaar van de gemoderniseerde structuur. Vermits het om beroepsopleidingen gaat, gebeurt plaatsing in de matrix binnen de finaliteit arbeidsmarkt. Ook deze opleidingen zullen in de toekomst aan een periodieke screening worden onderworpen en flexibele aanbodactualisatie blijft mogelijk.

De opleidingen van de kwalificatiefase en de integratiefase van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 worden ook gekoppeld aan een of meer erkende beroepskwalificaties, een of meer deelkwalificaties of - in het geval de ontwikkelingsdoelen van die opleidingen overeenkomen met de eindtermen voor de tweede graad van de finaliteit arbeidsmarkt - aan een onderwijskwalificatie niveau 2.

Artikel 59

De structuur en organisatie van opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs is identiek aan die van het voltijds gewoon secundair onderwijs. Uitzondering hierop vormt het onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers dat in deze opleidingsvorm niet voorkomt.

Artikel 60

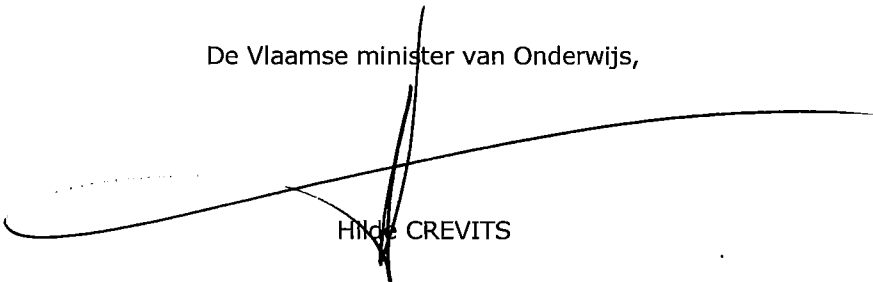
Dit artikel bepaalt de inwerkingtredingsdatum van het decreet als startpunt voor de progressieve uitrol van de modernisering van het secundair onderwijs, rekening houdend met de specifieke inwerkingtreding van de programmatiebepalingen.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,



Hilde CREVITS